Neljapäev, 23. aprilli 2009

Ehitiste energiatõhusus (uuestisõnastamine) ***I

P6_TA(2009)0278

Euroopa Parlamendi 23. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv ehitiste energiatõhususe kohta (uuestisõnastamine) (KOM(2008)0780 – C6-0413/2008 – 2008/0223(COD))

(2010/C 184 E/65)

(Kaasotsustamismenetlus – uuestisõnastamine)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2008)0780);

— võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 175 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0413/2008);

— võttes arvesse 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta ([1]);

— võttes arvesse õiguskomisjoni 3. veebruari 2009. aasta kirja tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile vastavalt kodukorra artikli 80 a lõikele 3;

— võttes arvesse kodukorra artikleid 80a ja 51;

— võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ning õiguskomisjoni arvamust (A6-0254/2009),

A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt ei sisalda kõnealune ettepanek muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud, ning arvestades, et varasemate õigusaktide muutmata sätete ning nimetatud muudatuste kodifitseerimise osas piirdub ettepanek üksnes kehtivate tekstide kodifitseerimisega ega hõlma sisulisi muudatusi,

1. kiidab heaks komisjoni ettepaneku, mida on kohandatud vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma soovitustele ning muudetud vastavalt alltoodud muudatusettepanekutele;

2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

([1]) EÜT C 77, 28.3.2002, lk 1.

Neljapäev, 23. aprilli 2009

P6_TC1-COD(2008)0223

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 23. aprillil 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv*2009/…EÜ* ehitiste energiatõhususe kohta (uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ([1]),

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ([2]),

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ([3])

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiivi 2002/91/EÜ ehitiste energiatõhususe kohta ([4]) on muudetud ([5]). Kuna sellesse tuleb teha uusi olulisi muudatusi, tuleks see selguse huvides uuesti sõnastada.

(2) Loodusressursid, mille kaalutletud ja mõistlikule kasutamisele viidatakse asutamislepingu artiklis 174, hõlmavad naftasaadusi, maagaasi ja tahkeid kütuseid, mis on energia peamised allikad, kuid ka süsinikdioksiidi heidete peamised tekitajad.

(3) ***Kuna ehitiste energiatarbimine moodustab kogu ELi energiatarbimisest 40 %, on*** energiatarbimise vähendamine ***ja taastuvatest energiaallikatest saadava energia kasutamine*** ehitussektoris ▌ oluline osa meetmetest, ***mida on vaja ELi energiasõltuvuse ja*** kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks. ***Koos taastuvatest energiaallikatest saadava energia suurenenud kasutamisega võimaldaksid ELis energiatarbimise vähendamiseks võetavad meetmed ELil täita*** ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni Kyoto protokolli ***ja oma pikaajalist kohustust hoida üleilmne temperatuuri tõus alla 2 °C, samuti oma kohustust vähendada 2020. aastaks kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähemalt 20 % võrra alla 1990. aasta taseme ning 30 % võrra rahvusvahelise lepingu sõlmimise korral***. Energiatarbimise vähendamisel ja ***taastuvatest energiaallikatest saadava energia suurenenud kasutamisel*** on oluline osa ka energiavarustuskindluse tagamises, tehnoloogiaarenduse edendamises ning tööhõivevõimaluse loomises ja piirkondlikus arengus, eriti maapiirkondades.

(4) Energianõudluse reguleerimine on tähtis vahend, mis võimaldab ühendusel mõjutada ülemaailmset energiaturgu ja seega ka energiavarustuskindlust keskmises ja pikaajalises perspektiivis.

([1]) *13. mai 2009. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).*
([2]) *21. aprilli 2009. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).*
([3]) *Euroopa Parlamendi 23. aprilli 2009. aasta seisukoht*
([4]) EÜT L 1, 4.1.2003, lk 65.
([5]) *Vt VI lisa* A osa.

(5) 2007. aasta märtsi Euroopa Ülemkogul rõhutati vajadust suurendada ühenduse energiatõhusust, et saavutada ühenduse energiatarbimise 20 % vähendamise eesmärk 2020. aastaks, ning kutsuti üles põhjalikult ja kiirelt rakendama komisjoni teatises'Energiatõhususe tegevuskava: potentsiaali realiseerimine' ‖ kehtestatud prioriteete. Kõnealuses tegevuskavas on tuvastatud ehitussektori märkimisväärne potentsiaal kulutõhusaks energiasäästuks. Oma 31. jaanuari 2008. aasta resolutsioonis nõudis Euroopa Parlament direktiivi 2002/91/EÜ sätete karmistamist ***ning on nõudnud erinevatel aegadel, viimati oma 3. veebruari 2009. aasta resolutsioonis energiapoliitika teise läbivaatamise kohta*** ***([1]), et 20 %se energiatõhususe eemärgi saavutamine aastaks 2020 muudetaks siduvaks.Peale selle seatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta otsusega nr 406/2009/EÜ (milles käsitletakse liikmesriikide jõupingutusi kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, et täita ühenduse kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid aastaks 2020) ([2]), mille puhul energiatõhusus ehitussektoris on otsustava tähtsusega, riikidele siduvad kohustused süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamiseks väljaspool heitkogustega kauplemise süsteemi, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiivis 2009/28/EÜ (taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta) ([3]) nõutakse energiatõhususe edendamist seoses siduva kohustusega, mis näeb ette, et 2020. aastaks peab taastuvatest energiaallikatest toodetud energia moodustama 20 %ELi energia kogutarbimisest***.

(6) Euroopa Ülemkogu 2007. aasta märtsi kohtumisel kinnitati ühenduse kohustust arendada kogu ühenduses taastuvatest energiaallikatest saadavat energiat ning tunnustati kohustuslikku eesmärki, et 2020. aastaks peab taastuvallikatest saadav energia moodustama 20 % kogu energiast. Direktiiviga 2009/28/EÜ antakse ühine raamistik taastuvallikatest saadava energia kasutamise edendamiseks. Selles rõhutatakse vajadust arvestada taastuvallikatest saadava energia kui teguriga direktiivis 2002/91/EÜ sätestatud energiatõhususe miinimumnõuete täitmisel, et kiirendada taastuvallikatest saadava energia kasutamise miinimumtasemete kehtestamist ehitistes.

(7) Põhiliselt ehitistest koosneva elamu- ja teenindussektori arvele läheb ligikaudu 40 % energia lõpptarbimisest ühenduses ja see sektor laieneb, millega omakorda kaasneb energiatarbimise ja seega ka süsinikdioksiidi heitkoguste suurenemine.

(8) On vaja kehtestada konkreetsemad meetmed, et saavutada ehitiste märkimisväärne, kuid siiani kasutamata energiasäästu võimalus ja vähendada selles sektoris suuri erinevusi liikmesriikide tulemustes.

(9) Ehitiste energiatõhususe edasise parandamise meetmetes tuleks arvesse võtta kliimat ja kohalikke tingimusi ning sisekliimat ja tasuvust. Need meetmed ei tohiks mõjutada ehitiste muid nõudeid, nagu ligipääsetavus, ohutus ja ehitise kavandatud kasutus.

(10) Ehitiste energiatõhusust tuleks arvutada ***ühiste*** meetodite alusel, ***kasutades objektiivseid muutujaid, mille puhul võetakse arvesse piirkondlikke kliimaerinevusi*** ning mis hõlmaksid lisaks soojuslikele omadustele teisi tegureid, millel on järjest tähtsam roll, näiteks kütte- ***jahutus- ja ventilatsiooniseadmed, soojuse taaskasutus, reguleerimine tsoonide kaupa***, taastuvate energiaallikate kasutamine, passiivsed kütte- ja jahutuselemendid, varjulisus, siseõhu kvaliteet, *piisava loomuliku valguse* ***mõõtmine, isolatsiooni- ja valgustussüsteemid, seire- ja kontrollisüsteemid ning*** ehitise konstruktsioon. Energiatõhususe arvutamise meetodid ei peaks põhinema üksnes küttehooajal, vaid peaks hõlmama ehitise aastaringset energiatõhusust.***Nende meetodite puhul peaks arvesse võtma olemasolevaid Euroopa standardeid.***

(11) Liikmesriigid peaksid kehtestama hoonete energiatõhususe miinimumnõuded. Nõuete kehtestamisel tuleks eesmärgiks seada kulutõhusa tasakaalu saavutamine vajalike investeeringute ja hoone olelusringi jooksul kokkuhoitavate energiakulude vahel. Tuleks sätestada võimalus, et liikmesriigid vaatavad ehitiste energiatõhususe miinimumnõuded korrapäraselt läbi seoses tehnika arenguga.

([1]) ***Vastuvõetud tekstid P6_TA(2009)0038.***
([2]) ***ELT L 140, 5.6.2009, lk 136.***
([3]) ***ELT L 140, 5.6.2009, lk 16.***

Neljapäev, 23. aprilli 2009

(12) Käesolev direktiiv ei piira asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist. Seepärast ei tohiks käesolevas direktiivis kasutatud soodustuse mõistet tõlgendada nii, et see hõlmab riigiabi.

(13) Komisjon peaks sätestama ***ühise*** metoodika energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme arvutamiseks. ***See metoodika peaks vastama metoodikale, mida kasutatakse ühenduse õigusaktides, mis käsitlevad ehitise koostisosadeks olevate toodete, komponentide ja tehnosüsteemide tõhusust.*** Liikmesriigid peaksid kõnealust ***ühist*** metoodikat kasutama ▌ energiatõhususe ***miinimumnõuete vastuvõtmisel***. Sellise ***arvutuse*** tulemused ja tulemuste saamiseks kasutatud andmed tuleks esitada korrapäraselt komisjonile. Saadud andmed peaksid võimaldama komisjonil hinnata liikmesriikide edusamme energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme saavutamisel ja koostada nende kohta aruandeid. ▌ Liikmesriigid *peaksid* kõnealust ▌ metoodikat ***rakendama*** oma energiatõhususe miinimumnõuete läbivaatamisel***ja kehtestamisel***.

(14) Ehitistel on ***suur*** mõju pikaajalisele energiatarbimisele. ***Arvestades olemasolevate ehitiste pikka renoveerimistsüklit,*** peaksid uued ehitised ***ja olemasolevad ehitised, mida ulatuslikult renoveeritakse*** , *seetõttu* vastama kohalikule kliimale kohandatud energiatõhususe miinimumnõuetele. Kuna üldiselt ei kasutata alternatiivsete energiaallikate rakendamist täielikult ära, tuleks ***uute ja olemasolevate ehitiste puhul*** kaaluda alternatiivsete energiaallikate ***rakendamist***, sõltumata ehitise suurusest, ***järgides põhimõtet, et kõigepealt tagatakse soojendamiseks ja jahutamiseks vajaliku energia vähendamine minimaalse kulutõhusa tasemeni***.

(15) Olemasolevate ehitiste *ulatuslikum renoveerimine*, sõltumata ehitise suurusest, pakub võimalust kulutõhusate meetmete võtmiseks, et ***kogu ehitise*** energiatõhusust suurendada. ***Kulutõhusate meetmete nõuete kehtestamine tagab, et ei looda tõkkeid, mille tõttu ulatuslikum renoveerimine jäetaks tegemata.***.

(16) Uuringutest nähtub, et ehitussektor kannatab ebaefektiivsuse all, mille tõttu lõppkasutaja kulud on oluliselt suuremad kui optimaalsed kulud. Arvutused näitavad, et ehituskulusid saaks vähendada kuni 30–35 %, vähendades jäätmeid enamikus ehitusprotsessides ja enamiku toodete puhul. Ehitussektori ebatõhusus on suureks ohuks käesoleva direktiivi eesmärgi suhtes, sest ehituse ja renoveerimise põhjendamatult suur maksumus vähendab selle sektori kulutõhusust ja seega ka energiatõhusust. Käesoleva direktiivi nõuetekohase toimimise tagamiseks peaks komisjon hindama ehitusturu toimimist ning esitama oma järeldused ja ettepanekud Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Liikmesriigid peaksid püüdma tagada ehituse ja renoveerimise valdkonnas läbipaistvat hinnakujundust ning võtma lisaks asjakohaseid meetmeid, et kõrvaldada tõkked, mis takistavad turulepääsu ning asjakohaste vahendite ja infrastruktuuri kättesaadavust uutele sisenejatele, eeskätt väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele.

(17) Kodumasinate ning kütte- ja jahutusseadmete energiatõhususe parandamiseks tuleks arendada ja kasutusele võtta infotehnoloogia, eesmärgiga saavutada «arukas ehitis».

(18) On vaja meetmeid, et suurendada nende ehitiste arvu, mis mitte üksnes ei vasta kehtivatele energiatõhususe miinimumnõuetele, vaid ***millega tagatakse vähemalt kulutõhusal tasemel energiatõhusus***. Selleks peaksid liikmesriigid koostama riiklikud kavad selliste ehitiste arvu suurendamiseks, ***mille energia netotarve võrdub nulliga***, ja esitama need kavad korrapäraselt komisjonile.

(19) Liikmesriikide aruandluskoormuse vähendamiseks peaks olema võimalik lisada käesoleva direktiiviga nõutavad aruanded Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2006. aasta direktiivi 2006/32/EÜ (mis käsitleb energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid ‖) [1] artikli 14 lõikes 2 osutatud energiatõhususe tegevuskavadele. Iga liikmesriigi avalik sektor peaks asuma ehitiste energiatõhususe valdkonnas juhtpositsioonile ja seega tuleks riiklikes kavades seada kõrgemad eesmärgid ehitiste jaoks, milles asuvad riigiasutused.

[1] ELT L 114, 27.4.2006, lk 64.

(20) Liikmesriike tuleks ergutada võtma meetmeid lisaks nendele, mis on sätestatud käesolevas direktiivis, et edendada ehitiste suuremat energiatõhusust. Need meetmed võivad hõlmata rahalisi ja maksusoodustusi ettevõtjatele, eluasemete omanikele ja üürnikele, sealhulgas renoveerimisteenuste vähendatud käibemaksumäärasid.

(21) Liikmesriigid peaksid vältima tarbijatele suunatud moonutavat energiahinna reguleerimist, mis ei motiveeri energiat kokku hoidma.

(22) Ehitise või selle osade tulevasele ostjale või üürnikule tuleks energiamärgise kaudu anda õiget teavet ehitise energiatõhususe kohta ja praktilisi nõuandeid energiatõhususe suurendamiseks. ***Ärihoonete omanikud ja üürnikud peaksid samuti olema kohustatud vahetama teavet tegeliku energiatarbimise kohta, et tagada kõikide andmete kättesaadavus vajalike paranduste kohta informeeritud otsuste tegemiseks.*** Märgis peaks samuti sisaldama andmeid selle kohta, kuidas kütmine ja jahutamine tegelikult mõjutavad ehitise energiavajadust, primaarenergia tarbimist ja süsinikdioksiidi heiteid. ***Ehitiste omanikel peaks olema võimalus taotleda energiamärgist või märgise ajakohastamist igal ajal, mitte ainult siis, kui ehitist üüritakse, müüakse või renoveeritakse.***

(23) Riigiasutused peaksid olema eeskujuks ja rakendama energiamärgises toodud soovitusi selle kehtivusaja jooksul. Liikmesriigid peaksid oma riiklikesse kavadesse lisama meetmed, et toetada riigiasutusi energiatõhususe varasel parandamisel ja energiamärgises toodud soovituste rakendamisel märgise kehtivusaja jooksul. Riiklike kavade väljatöötamisel peaksid liikmesriigid konsulteerima kohalike ja piirkondlike asutuste esindajatega.

(24) Direktiivis 2006/32/EÜ sätestatud arukate arvestite paigaldamise nõuete kohaselt tuleks omanikele ja üürnikele anda täpset ajakohast teavet energiatarbimise kohta ehitistes, kus nad elavad.

(25) Ehitised, kus asuvad riigiasutused ja mida inimesed tihti külastavad, ***peaksid näitama eeskuju***, kuidas keskkonna- ja energiatõhususe aspekte arvesse võetakse, ning seetõttu tuleks kõnealuste ehitiste puhul korrapäraselt läbi viia energiaaudit. Avalikkust tuleks energiatõhususest paremini teavitada ja panna nähtavalt välja energiamärgised.***Kui liikmesriigid otsustavad muuta energiakasutuse üheks energiamärgise saamise nõudeks, peaks olema võimalik kasutada objektipõhist lähenemisviisi, mille puhul üksteise lähedal asuvate ehitiste kompleks, milles asub sama asutus, omab ühiseid energiaarvesteid.***

(26) Liikmesriikide omistatud energiamärgiste vastastikuse tunnustamise tagamine muutub tõenäoliselt oluliseks finants- ja muude energiatõhusust toetavate teenuste piiriülese turu arendamisel. Selle edendamiseks peaks komisjon kehtestama ühtsed miinimumstandardid märgiste sisu ja esitusviisi kohta ning ekspertide akrediteerimise kohta. Energiamärgised peaksid olema nii omaniku kui ka üürniku keeles, et soovitustest oleks lihtne aru saada.

(27) Viimastel aastatel on hakatud Euroopa riikides kasutama rohkem kliimaseadmeid. Sellega kaasnevad märkimisväärsed probleemid tippkoormuse ajal, elektrikulude tõus ja energiatasakaalu rikkumine ***kõigis liikmesriikides. Esmatähtsaks tuleks pidada strateegiaid, millega edendatakse ehitiste soojustõhusust suveperioodil. Selleks tuleks veelgi arendada passiivseid jahutusmeetodeid, eeskätt neid, mis parandavad kliimatingimusi siseruumides ja mikrokliimat ehitiste ümber.***

Neljapäev, 23. aprilli 2009

(*28*) Erialase ettevalmistusega töötajate läbiviidav kütte- ja kliimaseadmete korrapärane ülevaatus aitab kaasa nende täpsele reguleerimisele vastavalt toote spetsifikaadile ning tagab seeläbi keskkonna, ohutuse ja energiakasutuse seisukohast optimaalse toimimise. Kogu kütte - ja kliimaseadmete süsteemi tuleks korrapäraselt sõltumatult hinnata süsteemi olelusringi jooksul, eelkõige enne süsteemi asendamist või ajakohastamist.***Ehitiste omanike ja üürnike halduskoormuse vähendamiseks peaksid liikmesriigid tagama, et energiamärgise andmisel toimuks küttesüsteemi ja kliimaseadmete ülevaatus; ning et küttesüsteemi ja kliimaseadmete ülevaatus toimuks võimaluse korral üheaegselt.***

(*29*) Ühine lähenemisviis ehitiste energiaauditite teostamisele ning kütte- ja kliimaseadmete ülevaatustele, mida viivad läbi erialase ettevalmistusega akrediteeritud eksperdid, kelle sõltumatus tuleb tagada objektiivsete kriteeriumide alusel, aitab kaasa võrdsele mänguruumile liikmesriikide pingutustes säästa energiat ehitussektoris ning teeb võimalike omanike või kasutajate jaoks ühenduse kinnisvaraturu energiatõhususe läbipaistvaks. Energiamärgiste ning kütte- ja kliimaseadmete ülevaatuste kvaliteedi tagamiseks kogu ühenduses tuleks igas liikmesriigis kehtestada sõltumatu kontrollimehhanism.

(30) Kohalikel ja piirkondlikel asutustel on käesoleva direktiivi edukal rakendamisel otsustav roll. Nende esindajatega tuleks konsulteerida direktiivi rakendamise iga aspekti üle riiklikul ja piirkondlikul tasandil. Kohalikud planeerijad ja ehitusinspektorid peaksid saama piisavalt juhiseid ja vahendeid vajalike ülesannete täitmiseks.

(31) Kuivõrd paigaldaja kutsealal tegutsema asumine või tegutsemine on reguleeritud, on kutsekvalifikatsioonide tunnustamise eeltingimused sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiivis 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta ([1]). Seetõttu kohaldatakse käesolevat direktiivi ilma direktiivi 2005/36/EÜ kohaldamist piiramata. Kuigi direktiiviga 2005/36/EÜ on kehtestatud nõuded kutsekvalifikatsioonide, sealhulgas arhitektide kutsekvalifikatsioonide vastastikuseks tunnustamiseks, tuleb lisaks tagada, et arhitektid ja planeerijad võtavad oma kavandites ja projektides nõuetekohaselt arvesse suure tõhususega tehnoloogiate kasutamist. Liikmesriigid peaksid seetõttu andma selgeid juhiseid. Juhistega ei tohi piirata direktiivi 2005/36/EÜ sätete ning eelkõige selle artiklite 46 ja 49 kohaldamist.

(*32*) Käesoleva direktiivi kohaldamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ([2]).

(*33*) Eelkõige tuleks komisjonile anda volitused kohandada teatavat I lisas sätestatud üldraamistikku tehnika arenguga, töötada välja ***ühine*** metoodika energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusate tasemete arvutamiseks ning ***määratleda ehitis, mille energia netotarve võrdub nulliga, võttes arvesse tavapäraseid piirkondlikke ilmastikutingimusi ja nende ilmastikutingimuste prognoositavaid muutusi aja jooksul***. Kuna kõnealused meetmed on üldmeetmed, mille eesmärk on muuta direktiivi vähemolulisi sätteid, *täiendades seda muu hulgas uute vähemoluliste sätetega*, tuleb kõnealused meetmed vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

(34) Kuna valgustusrakendused võtavad praegu umbes 14 % ELis kasutatavast energiast ning tänapäevaste valgustussüsteemidega saab säästa enam kui 80 % energiast, hoides samal ajal valgustustingimused kooskõlas Euroopa standarditega (see on veel kasutamata varu, mis võimaldab Euroopa Liidul saavutada 2020. aasta eesmärgid), peaks komisjon võtma asjakohased meetmed valgustusprojekti direktiivi vastuvõtmiseks, et täiendada käesolevas direktiivis sätestatud meetmeid ja eesmärke. Parematest valgustusprojektidest ja energiatõhusatest valgusallikatest saadavat suuremat energiatõhusust kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu …direktiiviga 2009/…EÜ [mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks (uuesti sõnastatud)] ([3]) loetakse märkimisväärseks panuseks ehitiste energiatõhususe parandamisel.

([1]) ***ELT L 255, 30.9.2005, lk 22.***
([2]) EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.
([3]) ***ELT L …***

(*35*) Kuna tulenevalt ehitussektori keerukusest ning riikide eluasemeturgude suutmatusest rahuldavalt lahendada energiatõhususe probleeme ei ole ehitiste energiatõhususe suurendamise eesmärgid liikmesriikide tasandil piisaval määral saavutatavad, vaid on oma ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutatavad ühenduse tasandil, võib ühendus võtta vastu meetmeid vastavalt asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõttele. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv kaugemale sellest, mis on vajalik nimetatud eesmärkide saavutamiseks.

(*36*) Käesoleva direktiivi siseriiklikku õigusesse ülevõtmise kohustus peaks piirduma sätetega, mille sisu on võrreldes varasema direktiiviga muutunud. Kohustus võtta üle muutmata sätted tuleneb varasemast direktiivist.

(*37*) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata liikmesriikide kohustusi, mis on seotud *VI lisa* B osas nimetatud direktiivide siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtaegadega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva direktiiviga edendatakse ühenduses ehitiste energiatõhusust, võttes arvesse väliskliimat ja kohalikke tingimusi ning sisekliima nõudeid ja ***energiatõhususe kulutõhusat taset***.

Käesoleva direktiiviga nähakse ette nõuded järgmistes küsimustes:

a) ehitiste ja nende osade, ***ehitise välispiirete komponentide ja tehnosüsteemide*** üldise energiatõhususe ***arvutusmeetodid***;

b) miinimumnõuete rakendamine uute ehitiste ja nende osade energiatõhususe suhtes;

c) miinimumnõuete rakendamine *ulatuslikult renoveeritavate* olemasolevate ehitiste ***ning ehitise välispiirete komponentide ja tehnosüsteemide*** energiatõhususe suhtes***nende asendamise või moderniseerimise korral***;

d) riiklikud kavad ***ja eesmärgid*** selliste ehitiste arvu suurendamiseks, mille ***energia netotarve võrdub nulliga***;

e) ehitiste ja nende osade energiaaudit;

f) ehitistes olevate kütte- ja kliimaseadmete korrapärane ülevaatus;

g) sõltumatud süsteemid energiamärgiste ja ülevaatusaktide kontrollimiseks;

h) liikmesriikidevahelised ehitiste energiatõhususe audiitorite ning kütte- ja kliimaseadmete inspektorite koolitamise, väljaõpetamise ja vastastikuse tunnustamisega seotud nõuded;

i) riiklikud kavad takistuste kõrvaldamiseks ehitus-, üüri- ja muinsuskaitseseaduste osas ning rahaliste stiimulite loomiseks.

Neljapäev, 23. aprilli 2009

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) «ehitis» - katusega konstruktsioon, millel on seinad ja mille sisekliima reguleerimiseks kasutatakse energiat;

2) «uusehitis» - ehitis, mille ehitusluba on saadud pärast käesoleva direktiivi jõustumist;

3) «ehitise osad» - ehitisse kuuluvad korterid või eraldi kasutamiseks määratud üksused;

4) «ehitis, mille energia netotarve võrdub nulliga» - ehitis, milles aastane primaarenergia kogutarbimine on tänu väga kõrgetasemelisele energiatõhususele võrdne kohapeal taastuvallikatest saadava energia toodanguga või sellest väiksem;

5) «ehitise tehnosüsteem» - tehnilised seadmed kütmiseks, jahutamiseks, ventileerimiseks, vee soojendamiseks, valgustamiseks ja elektri tootmiseks***, mõõtmis-, seire- ja kontrollsüsteemide jaoks,*** või nimetatud eesmärkide kombinatsiooniks;

6) «ehitise energiatõhusus» - ehitise tüüpilise kasutusega seotud ***primaarenergia nõudluse*** rahuldamiseks vajalik arvutuslik või mõõdetud energia hulk, ***mida väljendatakse kilovatt-tundides ruutmeetri kohta (kWh/m_2) aastas ja*** mis hõlmab muu hulgas kütmiseks, vee soojendamiseks, jahutuseks, ventilatsiooniks ***ja sisseehitatud*** valgustuseks kasutatavat energiat***, võttes arvesse passiivsest päikeseenergiast saadavat kasu, päikese varjamist ja loomulikku valgustust***;

7) «primaarenergia» - *taastuvatest* ja *taastumatutest****allikatest saadud*** energia, mida ei ole muundatud ega transformeeritud;

8) «taastuvatest energiaallikatest saadud energia» - taastuvatest mittefossiilsetest allikatest saadud energia: tuuleenergia, päikeseenergia, geotermiline energia, aerotermiline energia, hüdrotermiline energia, ookeanienergia, hüdroenergia, biomass, prügilagaas, reoveepuhasti gaas ja biogaasid;

9) «ehitise välispiirded» - ehitise sisemust väliskeskkonnast eraldavad ***integreeritud*** elemendid ▌;

10) «välispiirete komponent» - ehitise mingi osa, mis mõjutab ehitise energiatõhusust ega kuulu ehitise tehnosüsteemi, hõlmates aknaid, varikatteid, välisuksi, seinu, vundamenti, keldrilage, lage, katust ja isolatsiooni;

11) «*ulatuslik renoveerimine* » - ehitise *renoveerimine*, mille puhul:

a) ehitise välispiirete või tehnosüsteemide *renoveerimisega* seotud kulud on suuremad kui ***20*** % hoone väärtusest, ***kusjuures see väärtus põhineb asjaomases liikmesriigis käibivatel ehituskuludel***, välja arvatud selle maa väärtus, millel ehitis asub, või

b) *renoveeritakse* rohkem kui 25 % ehitise välispiirete pindalast, ***millel on otsene mõju ehitise energiatõhususele***;

12) «Euroopa standard» - Euroopa Standardikomitee, Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee või Euroopa Telekommunikatsiooni Standardite Instituudi vastuvõetud ja avalikuks kasutuseks kättesaadavaks tehtud standard;

13) «ehitise energiamärgis» - liikmesriigi või selle määratud juriidilise isiku tunnustatud sertifikaat, millel on märgitud ehitise või selle osade energiatõhusus, arvutatuna vastavalt artikli 3 kohaselt vastuvõetud meetoditele;

14) «koostootmine» - soojusenergia ning elektrienergia ja/või mehaanilise energia samaaegne tootmine ühes protsessis;

15) «kulutõhus tase» - ***selline*** kulude tase, ***mille puhul kulude ja tulude analüüs on positiivne*** ehitise ***kogu*** olelusringi jooksul, kusjuures ▌võetakse arvesse ***vähemalt investeerimis- ja käituskulude (sh energiakulude) nüüdispuhasväärtust*** ning, juhul, kui need on asjakohased, ka ***hooldust,*** toodetud energiast saadud tulu ja kõrvaldamiskulusid;

16) «kliimaseade» - osad, mida on tarvis siseruumide õhu töötlemiseks, sealhulgas ventileerimiseks;

17) «kuumaveekatel» - katla korpusest ja põletist koosnev üksus, mille abil kantakse vedelikule üle põlemisel eralduv soojus;

18) «efektiivne nimivõimsus» - tootja määratletud ja tagatud suurim soojusvõimsus (kilovattides), mida on võimalik saavutada kestval kasutamisel tootja määratud kasuliku võimsuse korral;

19) «soojuspump» - ***masin,*** seade või paigaldis, mis ***suunnab looduskeskkonnast, näiteks*** õhust, veest või ***pinnasest, saadava*** soojuse ***ehitistesse või tööstuslikesse rakendustesse, pöörates soojuse loomulikku voolu selliselt, et see voolab madalamalt temperatuurilt kõrgemale. Käesolevas direktiivis taastuva energiana käsitatava soojuspumpade poolt kasutatava keskkonnenergia hulk vastab direktiivis 2009/28/EÜ sätestatule;***

20) «kütteostuvõimetus» - olukord, kus majapidamine peab kulutama rohkem kui 10 % oma sissetulekutest energiaarvetele, et kütta oma kodu vastuvõetava tasemeni, mis põhineb Maailma Terviseorganisatsiooni soovitatud tasemetel;

21) «valgustussüsteem» - selline komponentide kogum, mida on tarvis teatud valgustaseme tagamiseks;

22) «kaugküte või kaugjahutus» - soojusenergia jaotamine võrgu kaudu auru, kuuma vee või jahutatud vedelikena kesksest tootmisallikast mitmesse hoonesse, et kasutada seda ruumi või protsesside kütteks või jahutamiseks või vee soojendamiseks;

23) «valgustusprojekt» - skeem või joonis, milles on üksikasjalikult esitatud valgustite, kaasa arvatud nende juhtseadmete, konfiguratsioon ja paigutus.

Artikkel 3

Ehitiste energiatõhususe arvutamise metoodika vastuvõtmine

1. Komisjon, olles konsulteerinud asjaomaste sidusrühmade ning eriti kohalike, piirkondlike ja riigiasutuste esindajatega, töötab 31. märtsiks 2010 välja meetodid energiatõhususe arvutamiseks ▌vastavalt I lisas sätestatud üldraamistikule.

Need meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 22 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

2. Liikmesriigid rakendavad kõnealust ühist metoodikat.

3. Ehitiste energiatõhusust väljendatakse läbipaistval viisil ja see hõlmab primaarenergianõudluse näitajat.

Artikkel 4

Energiatõhususe *miinimumnõuete*kehtestamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada ehitiste ***ning ehitiste välispiirete komponentide ja tehnosüsteemide ning nende osade*** energiatõhususe miinimumnõuete kehtestamine ***vähemalt*** kulutõhusa taseme saavutamiseks ning nõuete arvutamine artiklis 3 osutatud ***üldiste*** meetodite kohaselt.

Nõuete kehtestamisel ***konsulteerivad liikmesriigid ametiasutuste ja teiste asjaomaste sidusrühmadega ning*** võivad ▌teha vahet uute ja olemasolevate ehitiste vahel ning ehitiste eri kategooriate vahel.

Need nõuded on kooskõlas ühenduse muude rakendatavate õigusaktidega ja nende puhul võetakse arvesse üldisi sisekliima ***ning sise- ja välisvalgustuse*** tingimusi, vältimaks võimalikku negatiivset mõju, nagu *ebapiisav ventilatsioon*, ***ebapiisav loomulik valgustus,*** ning ka kohalikke tingimusi ja ehitise kavandatud funktsiooni ja vanust.

Nõuded vaadatakse korrapäraselt läbi vähemalt ***nelja*** aasta järel ning ***neid*** ajakohastatakse neid ehitussektoris toimunud tehnika arengu kajastamiseks.

Käesoleva artikli sätted ei takista liikmesriikidel toetada uute ehitiste rajamist, ulatuslikke renoveerimistöid ning tehniliste süsteemide ajakohastamist, mis lähevad käesolevas direktiivis sätestatud miinimumnõuetest kaugemale.

2. Liikmesriigid võivad otsustada mitte kehtestada või kohaldada lõikes 1 osutatud nõudeid järgmiste ehitiste kategooriate suhtes:

a) ehitised, mis on ametliku kaitse all teatava keskkonna või nende endi spetsiifilise arhitektuurilise või ajaloolise väärtuse tõttu, ***nii et konkreetse*** energiatõhususe ***miinimumnõude*** täitmine muudaks vastuvõetamatult nende olemust või välimust;

b) kultusekohtadena või religioosseteks tegevusteks kasutatavad ehitised;

c) ajutised ehitised, mille kavandatud kasutusiga on ***alla 18 kuu***, tööstusalad, töökojad ja madala energiavajadusega eluruumideta põllumajandushooned ning eluruumideta põllumajandushooned, mida kasutatakse energiatõhususe riikliku sektorikokkuleppega hõlmatud sektoris;

d) *eraldiseisvad* ehitised, mille kasulik põrandapind on alla 50 m^2.

3. Alates 30. juunist ***2012 annavad*** liikmesriigid soodustusi ***vaid selliseks*** ehitiste või nende osade, ***sealhulgas välispiirete komponentide*** ehitamiseks või ***ulatuslikuks*** *renoveerimiseks, mille* ***tulemused vastavad vähemalt*** energiatõhususe miinimumnõuetele ***ning mille täitmist tõendab*** artikli 5 lõikes 2 osutatud arvutuse ***tulemus***.

Neljapäev, 23. aprilli 2009

4. ▌ Liikmesriigid ▌ vaatavad hiljemalt ***30. juuniks 2015 läbi*** oma energiatõhususe *miinimumnõuded* vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 ***ning tagavad, et kõnealused nõuded*** vastavad ***vähemalt*** artikli 5 lõikes 2 osutatud arvutuse tulemustele.

5. Liikmesriigid annavad toetusi ja tehnilist nõu ajalooliste ehitiste või keskuste puhul, et luua konkreetseid energiatõhususega kohandamise programme.

6. Ajaloolistes keskustes paiknevate energiatootmissüsteemide ja isolatsioonivahendite puhul tuleb mõju hinnata visuaalselt.

Artikkel 5

Energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme arvutamine

1. Komisjon, ***olles konsulteerinud asjaomaste sidusrühmade ning eriti kohalike, piirkondlike ja riigiasutuste esindajatega ning võttes aluseks IV lisas esitatud põhimõtted,*** sätestab ***31. märtsiks 2010 üldise*** metoodika ehitiste või nende osade energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme arvutamiseks. ***See üldine*** metoodika ***võib olla seotud asjaomaste Euroopa standarditega ning selles***

— tehakse vahet uute ja olemasolevate ehitiste vahel ning ehitiste eri kategooriate vahel ning

— ***kajastatakse eri liikmesriikides valitsevaid erinevaid ilmastikutingimusi ja nende tingimuste tõenäolist muutumist asjaomase ehitise eluea jooksul ning***

— ***esitatakse üldised oletused energiakulude kohta ja nende kulude arvestamise meetodid.***

Vajaduse korral vaatab komisjon ühise metoodika iga viie aasta tagant läbi ja ajakohastab seda.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi *vähemolulisi* sätteid, *täiendades seda*, võetakse vastu vastavalt *artikli 22* lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

2. Liikmesriigid arvutavad energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme, kasutades lõike 1 kohaselt kehtestatud ***ühist*** metoodikat ja asjakohaseid parameetreid, näiteks kliimatingimusi ▌.

Liikmesriigid esitavad komisjonile aruande kõikide arvutuseks kasutatud sisendandmete ja eelduste ning kõikide arvutustulemuste kohta. Aruanne ***lisatakse*** direktiivi 2006/32/EÜ artikli 14 lõikes 2 osutatud energiatõhususe *tegevuskavasse*. Liikmesriigid esitavad kõnealused aruanded komisjonile iga kolme aasta järel. Esimene aruanne esitatakse hiljemalt 30. juuniks 2011.

3. Komisjon avaldab aruande liikmesriikide edusammude kohta ***käesoleva artikli rakendamisel***.

Artikkel 6

Uued ehitised

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada uute ehitiste vastavus artikli 4 kohaselt sätestatud energiatõhususe miinimumnõuetele ***ja artiklis 9 sätestatule***.

Uute ehitiste puhul ***edendavad*** liikmesriigid ***suure tõhususega alternatiivsete süsteemide kasutamist. Kõnealused alternatiivsed süsteemid võivad sealhulgas,kuid mitte ainult, hõlmata järgmisi süsteeme***:

a) ***taastuvatest energiaallikatest saadud*** energial põhinevad detsentraliseeritud energiavarustussüsteemid;

b) koostootmine;

c) kaug- ja lokaalküte või -jahutus, kui see on olemas, ***eelkõige küte või jahutus, mis on täielikult või osaliselt saadud taastuvatest energiaallikatest toodetud energiast***;

d) soojuspumbad***;***

e) info- ja sidetehnoloogiaseadmed seire ja kontrolli teostamiseks.

Artikkel 7

Olemasolevad ehitised

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et kui ehitisi *ulatuslikult renoveeritakse* ***või kui ehitise välispiirete komponente ja tehnosüsteeme või nende osasid moderniseeritakse või asendatakse***, suurendatakse tehnilise, funktsionaalse ja majandusliku teostatavuse piires nende energiatõhusust nii, et see vastaks ***vähemalt*** energiatõhususe miinimumnõuetele. Liikmesriigid määravad kõnealused energiatõhususe miinimumnõuded kindlaks artikli 4 kohaselt ***ja võttes arvesse artikli 9 sätteid. Nõuded kehtestatakse nii*** *renoveeritud* ***süsteemide kui ka*** ehitise ***välispiirete komponentide jaoks,*** kui ***neid moderniseeritakse või asendatakse, ning ulatusliku renoveerimise puhul renoveeritud ehitise kui*** terviku jaoks ▌.

Liikmesriigid julgustavad nende ehitiste puhul, mida ulatuslikult renoveeritakse, et kaalutaks ja võetaks arvesse järgmisi suure tõhususega alternatiivseid süsteeme:

a) taastuvatest energiaallikatest saadud energial põhinevad detsentraliseeritud energiavarustussüsteemid;

b) koostootmine;

c) kaug- ja lokaalküte või -jahutus, kui see on kättesaadav, eelkõige täielikult või osaliselt taastuvatest energiaallikatest saadud energial põhinev küte või jahutus;

d) soojuspumbad;

e) info- ja sidetehnoloogiaseadmed seire ja kontrolli teostamiseks.

Artikkel 8

Ehitise tehnosüsteemid ***ja välispiirete komponendid***

1. Liikmesriigid sätestavad *energiatõhususe miinimumnõuded* ***selliste*** *ehitistesse* paigaldatud ***ning seal kasutusele võetud välispiirete komponentide ja*** tehnosüsteemide ***kohta, mida ei käsitleta direktiivis 2009/…EÜ [mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks] ja selle rakendusmeetmetes***. Nõuded sätestatakse ehitiste *uute käitusseadmete, tehnosüsteemide ja* ***välispiirete komponentide ning*** **nende osade** jaoks, samuti nende asendamise ja moderniseerimise jaoks ***ning nõudeid kohaldatakse juhul, kui need on tehniliselt ja funktsionaalselt teostatavad***.

Nõuded hõlmavad eelkõige järgmisi elemente:

a) kuumaveekatlad või muud küttesüsteemide soojusgeneraatorid ***või soojusvahetid, sealhulgas kaug- või lokaalküte ja -jahutus***;

b) soojaveesüsteemide veesoojendid;

c) keskne kompaktne kliimaseade või kliimaseadmete külmageneraatorid.

d) paigaldatud valgustus;

e) ehitise välispiirete komponendid.

2. Lõike 1 kohaselt kehtestatavad energiatõhususe miinimumnõuded on kooskõlas ***kõigi*** süsteemi moodustava toote (moodustavate toodete) ***ja ehitise välispiirete komponentide*** suhtes kohaldatavate õigusaktidega ning põhinevad toote (toodete) korrektsel paigaldamisel ja ehitise tehnosüsteemi nõuetekohasel korrigeerimisel ja kontrollil. ***Ehitise tehnosüsteemide puhul*** tagatakse kõnealuste nõuetega ***nende nõuetekohane häälestamine kasutuselevõtmisel,*** nõuetekohase hüdraulilise tasakaalu saavutamine hüdraulilistes vedelikuga küttesüsteemides ning nõuetekohase suurusega ja nõuetekohast tüüpi toote (toodete) kasutamine paigaldamisel, võttes arvesse ehitise tehnosüsteemi kavandatud kasutust.

3. Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu …direktiivi 2009/…EÜ [mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju] [1]***I lisaga tagavad liikmesriigid, et nn arukad arvestid paigaldatakse kõigisse uutesse ja ulatuslikumalt renoveeritavatesse ehitistesse ja vanade arvestite väljavahetamisel, ning ergutavad vajaduse korral aktiivsete kontrollisüsteemide, näiteks automaat-, kontrolli- ja seiresüsteemide paigaldamist.***

Artikkel 9

Ehitised, mille energia netotarve võrdub nulliga

1. Liikmesriigid kehtestavad riiklikud kavad selliste ehitiste arvu suurendamiseks, mille ***energia netotarve võrdub nulliga.***

Liikmesriigid tagavad, et hiljemalt 31. detsembriks 2018 on kõik uusehitised sellised, et nende energia netotarve võrdub vähemalt nulliga.

Liikmesriigid sätestavad ***aastateks 2015 ja 2020*** eesmärgid selle kohta, ***mitu protsenti peab minimaalselt olema neid ehitisi, mille energia netotarve võrdub nulliga, väljendatuna protsendimäärana*** ehitiste koguarvust ja kasulikust põrandapinnast.

Eraldi eesmärgid seatakse järgmiste kategooriate jaoks:

a) uued ja renoveeritud elamud;

b) uued ja renoveeritud ehitised, mis ei ole elamud;

c) ehitised, milles asuvad riigiasutused.

Eraldi eesmärkide sätestamisel ***punktis c osutatud uutele ja olemasolevatele ehitistele vähemalt kolm aastat enne käesolevas artiklis sätestatud vastavaid tähtaegu*** võtavad liikmesriigid arvesse juhtrolli, mida riigiasutused peaksid etendama ehitiste energiatõhususe valdkonnas.

[1] ***ELT L …***

Neljapäev, 23. aprilli 2009

2. Lõikes 1 osutatud riiklik kava ***koostatakse pärast kõigi asjaomaste sidusrühmade, sealhulgas kohalike ja piirkondlike asutustega konsulteerimist ning see*** sisaldab muu hulgas järgmisi elemente:

▌

a) protsendimäärana väljendatud vahe-eesmärgid selle kohta, kui suure osa peavad kõnealused ehitised 2015. ***ja 2020.*** aastal moodustama ehitiste koguarvust ja kasulikust põrandapinnast;

b) siseriiklike nõuete üksikasjad taastuvatest energiaallikatest saadava energia miinimumtaseme suhtes uute ehitiste ja ulatuslikult renoveeritavate olemasolevate ehitiste puhul, vastavalt direktiivis 2009/28/EÜ ning käesoleva direktiivi artiklites 6 ja 7 sätestatud nõuetele;

c) ***kokkuvõte kõikidest poliitilistest sammudest ja*** teave ▌ võetud meetmete kohta *kõnealuste ehitiste edendamiseks*;

d) riiklikud, piirkondlikud või kohalikud programmid toetamaks meetmeid selliste ehitiste edendamiseks – näiteks maksusoodustused, rahastamisvahendid või vähendatud käibemaks.

3. Liikmesriigid edastavad lõikes 1 osutatud riiklikud kavad komisjonile hiljemalt 30. juuniks 2011 ja esitavad komisjonile iga kolme aasta järel aruande riiklike kavade rakendamisel tehtud edusammude kohta. Riiklikud kavad ja eduaruanded ***lisatakse*** direktiivi 2006/32/EÜ artikli 14 lõikes 2 osutatud energiatõhususe tegevuskavadesse.

4. Kahe kuu jooksul alates sellest, kui liikmesriik on lõike 3 kohaselt edastanud riikliku kava, võib komisjon, võttes täielikult arvesse subsidiaarsuse põhimõtet, kava või kava mõne aspekti tagasi lükata põhjusel, et selles ei järgita kõiki käesoleva artikli nõudeid. Sellisel juhul esitab liikmesriik, keda see puudutab, ettepanekud kava muutmise kohta. Ühe kuu jooksul alates nende ettepanekute kättesaamisest komisjon kas nõustub nendega või nõuab edasisi konkreetseid muudatusi. Komisjon ja asjaomane liikmesriik võtavad kõik asjakohased meetmed, et jõuda riikliku kava suhtes kokkuleppele viie kuu jooksul alates esialgse edastamise kuupäevast.

5. Komisjon ***annab kooskõlas artiklis 2 esitatud määratlusega hiljemalt 31. detsembriks 2010 üksikasjaliku ühtse definitsiooni ehitiste kohta, mille energia netotarve võrdub nulliga***.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi *vähemolulisi* sätteid, *täiendades seda*, võetakse vastu vastavalt *artikli 22* lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

6. Komisjon avaldab ***30. juuniks 2012 ja seejärel iga kolme aasta tagant*** aruande liikmesriikide edusammude kohta selliste ehitiste arvu suurendamisel, mille ***energia netotarve võrdub nulliga***. Kõnealuse aruande alusel töötab komisjon välja ***tegevuskava*** *ja esitab vajaduse korral ettepanekud selliste* ehitiste arvu ***suurendamiseks vajalike*** meetmete kohta.

Artikkel 10

Rahalised soodustused ja turutõkked

1. Liikmesriigid koostavad 30. juuniks 2011 oma riiklikud tegevuskavad, mis sisaldavad ka käesolevas direktiivis sätestatud nõuete täitmiseks esildatavaid meetmeid, vähendades selleks olemasolevaid õiguslikke ja turutõkkeid ning arendades olemasolevaid ja uusi rahastamis- ja fiskaalvahendeid, et suurendada uute ja olemasolevate ehitiste energiatõhusust.

Esildatavad meetmed peavad olema piisavad, tõhusad, läbipaistvad ja mittediskrimineerivad, peavad toetama energiamärgises esitatud soovituste täitmist, peavad soodustama ehitiste energiatõhususe olulist parandamist nendel juhtudel, kus see ei oleks majanduslikult teisiti teostatav, ning nende hulgas peavad olema meetmed selliste majapidamiste toetamiseks, keda ähvardab kütteostuvõimetuse tekke oht.

Liikmesriigid võrdlevad oma rahastamis- ja maksunduslikke meetmeid käesoleva direktiivi V lisas loetletud vahenditega ning rakendavad – ilma siseriiklike õigusaktide kohaldamist piiramata – vähemalt kahte selles lisas loetletud meedet.

2. Liikmesriigid edastavad need riiklikud tegevuskavad komisjonile, lülitades need direktiivi 2006/32/EÜ artikli 14 lõikes 2 osutatud energiatõhususe tegevuskavadesse, ja ajakohastavad neid iga kolme aasta tagant.

3. Komisjon esitab hiljemalt 30. juuniks 2010, pärast mõju hindamist, asjakohased õigusakti ettepanekud, millega tahetakse tugevdada ühenduse olemasolevaid rahastamisvahendeid ja võtta täiendavaid meetmeid, et toetada käesoleva direktiivi rakendamist.

Nendes ettepanekutes käsitletakse järgmisi abinõusid:

a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1080/2006 (mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi) [1]***järgmiseks programmeerimisperioodiks läbivaatamise kontekstis suurendada oluliselt Euroopa Regionaalarengu Fondi eraldiste maksimumsummat, mida saab kasutada energiatõhususse, sealhulgas kaugküttesse ja -jahutusse ning taastuvenergiasse tehtavate investeeringute toetamiseks eluasemesektoris ja vastavate projektide abikõlblikkuse laiendamiseks;***

b) kasutada ühenduse muid rahalisi vahendeid, et toetada energiatõhususega seotud teadus- ja arendustegevust, teabekampaaniaid või koolitust;

c) luua energiatõhususe fond, mis põhineks ühenduse eelarvest, Euroopa Investeerimispangalt ja liikmesriikidelt saadaval rahal ning aitaks 2020. aastaks suurendada era- ja riiklikke investeeringuid energiatõhususega seotud projektidesse, mille eesmärk on suurendada ehitiste energiatõhusust, sealhulgas taastuvenergia kasutamist ehitistes ja ehitiste osade. Kõnealune fond seotakse ühenduse muu struktuuriabi kavandamisega. Fondi eraldiste kriteeriumid määratakse kindlaks vastavalt nõukogu 11. juuli 2006. aasta määrusele (EÜ) nr 1083/2006 (millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta) [2] ***ja fond rakendatakse tööle hiljemalt 2014. aastal;***

d) vähendada energiatõhususega seotud teenuste ja toodete, sealhulgas ehitistes või ehitiste osades kasutatavale taastuvenergia käibemaksu määra.

Artikkel 11

Energiamärgised

1. Liikmesriigid sätestavad meetmed, mis on vajalikud ehitiste energiaauditi süsteemi loomiseks. Energiamärgisele kantakse ehitise energiatõhususarv ja sellised kontrollväärtused nagu energiatõhususe miinimumnõuded, et ehitise või selle osade omanikud või üürnikud saaksid selle energiatõhusust ▌ hinnata ***ja seda hõlpsasti võrrelda teiste elamute või muude ehitistega. Mitteeluhoonete puhul võib energiamärgisele vajaduse korral kanda ka tarbitava tegeliku aastase energiakoguse, nagu on viidatud I lisas***.

---

[1] ***ELT L 210, 31.7.2006, lk 1.***
[2] ***ELT L 210, 31.7.2006, lk 25.***

Neljapäev, 23. aprilli 2009

Ehitise müümisel või üürile andmisel enne valmimist esitab müüja täpse kirjaliku hinnangu ehitise tulevase energiatõhususe kohta.

2. Märgisele lisatakse soovitused ehitise või selle osade energiatõhususe ***kulutõhususe*** parandamiseks.

Energiamärgisele kantavad soovitused hõlmavad järgmist:

a) ehitise välispiirete, ***sealhulgas isolatsioonisüsteemide,*** või tehnosüsteemi(de) olulise rekonstrueerimisega seoses võetud meetmed ja

b) meetmed, mis hõlmavad ehitise üksikuid osi või elemente ning on sõltumatud välispiirete, ***sealhulgas isolatsioonisüsteemide,*** või tehnosüsteemi(de) olulisest rekonstrueerimisest.

3. Energiamärgisele kantavad soovitused peavad olema asjaomase ehitise puhul tehniliselt teostatavad, samuti tuleb esitada läbipaistev teave, ***miinimumnõudena tuleb sealhulgas selgesti märkida meetme energiasäästu arvestuslik potentsiaal, nüüdispuhasväärtus ja investeerimiskulud konkreetse ehitise või ehitise tüübi jaoks***. ***Kuluhinnangu*** puhul võetakse aluseks hulk standardtingimusi, ***mille hulgas on vähemalt*** hinnanguline energiasääst ja hinnangulised energiahinnad, ***rahalised ja maksusoodustused,*** samuti soovituste rakendamiseks vajalike investeeringute intressimäärad.

4. Liikmesriigid tagavad, et riigiasutused ja muud institutsioonid, mis rahastavad hoonete ostmist või renoveerimist, võtavad ehitiste energiamärgistele kantud energiatõhususe näitu ja soovitusi arvesse rahaliste soodustuste, maksumeetmete ja laenude taseme ning tingimuste määramisel.

5. Energiamärgisele tuleb märkida, kust saab omanik või üürnik täiendavat teavet märgisele kantud soovituste kohta. Lisaks sellele peab märgis sisaldama teavet soovituste rakendamiseks astutavate sammude kohta, ***sealhulgas teavet võimalike rahaliste ja maksusoodustuste kohta ning rahastamisvõimaluste kohta***.

6. Riigiasutused, võttes arvesse juhtrolli, mida nad peaksid etendama ehitiste energiatõhususe valdkonnas, peavad oma käsutuses olevate ehitiste energiamärgisele kantud soovitused täitma selle kehtivusaja jooksul.

7. Samasse ehitisse kuuluvate korterite või eraldi kasutamiseks mõeldud üksuste energiaaudit võib põhineda:

a) terve ehitise ühisel auditil, kui korteritel või üksustel on ühine küttesüsteem, või

b) ***konkreetse*** korteri ***või üksuse energiatõhususe*** hindamisel.

8. Ühepereelamute audit võib põhineda teise, sarnase projekti ja suurusega ning sarnase tegeliku energiatõhususega tüüpehitise hindamisel, kui kõnealuse sarnasuse tagab energiamärgist väljastav ekspert.

9. Energiamärgise kehtivusaeg on kuni kümme aastat.

10. Komisjon võtab 30. juuniks 2010 vastu suunised, milles on täpsustatud energiamärgiste sisule, keelekasutusele ja esitusviisile esitatavad miinimumnõuded.

Kõnealune meede, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 22 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

11. Iga liikmesriik tunnustab teises liikmesriigis nende suuniste kohaselt väljastatud märgiseid ega piira finantsteenuste osutamise vabadust põhjustel, mis on seotud teises liikmesriigis väljastatud märgisega.

12. 2011. aastaks võtab komisjon liikmesriikidest saadud teabe alusel ja asjaomaste sektoritega konsulteerides vastu ühtse vabatahtliku Euroopa Liidu energiaauditi korra mitteeluhoonete jaoks.

Kõnealune meede, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 22 lõikes 2 osutatud regulatiivkomitee menetlusele.

Liikmesriigid kehtestavad 2012. aastaks esimeses lõigus osutatud Euroopa Liidu vabatahtliku auditi korra, mis hakkab toimima kõrvuti riigisisese auditikavaga.

Artikkel 12

Energiamärgiste väljastamine

1. Liikmesriigid tagavad, et *energiamärgis väljastatakse* ehitatavatele, müüdavatele või üüritavatele ehitistele või nende osadele ning üle 250 m^2 kasuliku põrandapinnaga ehitistele, ***milles pidevalt käib palju inimesi, ning ehitistele***, milles asuvad riigiasutused ▌.

2. Liikmesriigid nõuavad *ehitiste või nende osade ehitamisel, et energiamärgise annaks omanikule üle müüja või artiklis 17* osutatud sõltumatu ekspert, kes väljastab energiamärgise.

3. Liikmesriigid tagavad, et *ehitise* või *selle osa* müügiks pakkumisel lisatakse energiamärgisele kantud energiatõhususarv kõikidesse ehitise või selle *osa* müügikuulutustesse ning et energiamärgist näidatakse võimalikule ostjale.

Müüja annab ostjale energiamärgise üle hiljemalt *ehitise või selle osa* müügilepingu sõlmimise hetkel.

4. Liikmesriigid tagavad, et *ehitise* või *selle osa üürile* pakkumisel lisatakse energiamärgisele kantud energiatõhususarv kõikidesse ehitise või selle *osa* üürikuulutustesse ning et energiamärgist näidatakse võimalikule üürnikule.

Omanik annab üürnikule energiamärgise üle hiljemalt üürilepingu sõlmimise hetkel.

5. Ehitise omanik võib igal ajal paluda, et akrediteeritud ekspert koostaks energiamärgise, arvutaks selle ümber või ajakohastaks seda, olenemata sellest, kas tegemist on ehitatava, renoveeritava, üüritava või müüdava ehitisega.

6. Liikmesriigid võivad artikli 4 lõikes 2 osutatud ehitiste kategooriad *käesoleva artikli* lõigete 1, 2, 3 ja 4 kohaldamisest välja arvata.

Neljapäev, 23. aprilli 2009

Artikkel 13

Energiamärgiste paigutamine

1. Liikmesriigid võtavad meetmed tagamaks, et kui *ehitis on riigiasutuse käsutuses või kui tegemist on ehitisega, milles on üle 250 m² kasulikku põrandapinda ja kus pidevalt käib palju inimesi,* paigutatakse energiamärgis silmatorkavasse ja avalikkusele selgelt nähtavale kohale.

▌

Artikkel 14

Küttesüsteemide ülevaatus

1. Liikmesriigid sätestavad vajalikud meetmed, et kehtestada ***taastumatu vedel- või tahkekütusega köetavaid*** üle 20 kW efektiivse nimivõimsusega kuumaveekatlaid hõlmavate küttesüsteemide korrapärane ülevaatus. Ülevaatus hõlmab kuumaveekatla tõhususe ja selle suuruse võrdlemist ehitise küttenõuetega. ***Liikmesriigid võivad ülevaatuse peatada, kui on paigaldatud elektrooniline seire- ja kontrollsüsteem.***

2. Liikmesriigid võivad kehtestada erinevad ülevaatussagedused sõltuvalt küttesüsteemi ▌tüübist ja efektiivsest nimivõimsusest. Sageduste kehtestamisel võtavad liikmesriigid arvesse küttesüsteemi ülevaatuse kulusid ja ülevaatusest tuleneda võivat prognoositavat energiakulude säästu.

3. Üle 100 kW efektiivse nimivõimsusega kuumaveekatlaid hõlmavate küttesüsteemide ülevaatus peab toimuma vähemalt iga kahe aasta järel.

Gaasikatelde puhul võib seda aega pikendada kuni nelja aastani.

4. Erandina lõigetest 1, 2 ja 3 võivad liikmesriigid otsustada võtta meetmeid tagamaks, et kasutajatele antakse nõu kuumaveekatelde asendamise, küttesüsteemi muude muudatuste ja alternatiivsete lahenduste kohta, et hinnata kuumaveekatla tõhusust ja kohast suurust. Selle lähenemisviisi mõju on laias laastus võrdväärne *lõigete 1,* 2 ja 3 sätete mõjuga.

Kui liikmesriigid valivad võimaluse kohaldada käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud meetmeid, esitavad nad komisjonile aruande kõnealuste meetmete ning lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud meetmete võrdväärsuse kohta hiljemalt 30. juuniks 2011. Liikmesriigid esitavad kõnealused aruanded komisjonile iga kolme aasta järel. Kõnealused aruanded võivad sisalduda direktiivi 2006/32/EÜ artikli 14 lõikes 2 osutatud energiatõhususe tegevuskavades.

Kui komisjon on arvamusel, et teises lõigus osutatud liikmesriigi aruanne ei tõenda esimeses lõigus osutatud meetme võrdväärsust, võib ta kuue kuu jooksul alates aruande saamisest nõuda, et liikmesriik esitaks täiendavaid tõendeid või rakendaks täiendavaid erimeetmeid. Kui komisjon ei ole ühe aasta jooksul alates nõude esitamisest rahul esitatud tõenditega või rakendatud täiendavate meetmetega, võib ta erandi tühistada.

Artikkel 15

Kliimaseadmete ülevaatus

1. Liikmesriigid sätestavad vajalikud meetmed, et kehtestada üle ***5 kW*** efektiivse nimivõimsusega ***kliima- ja ventilatsiooniseadmete ning reverseeritavate soojuspumpade*** korrapärane ülevaatus. Ülevaatus hõlmab kliimaseadmete tõhususe ja suuruse hindamist võrreldes ehitise jahutusnõuetega. ***Ventilatsiooniseadmete ülevaatus hõlmab ka õhuvoolu hindamist.***

Liikmesriigid võivad ülevaatuse peatada, kui on paigaldatud elektrooniline seire- ja kontrollsüsteem, mis võimaldab süsteemi tõhususe ja töökindluse kaugseiret.

2. Liikmesriigid võivad kehtestada erinevad ülevaatussagedused sõltuvalt kliimaseadme, ***ventilatsiooniseadme või reverseeritava soojuspumba*** tüübist ja efektiivsest nimivõimsusest. Sageduste kehtestamisel võtavad liikmesriigid arvesse ▌ülevaatuse kulusid ja ülevaatusest tuleneda võivat hinnangulist energiakulude säästu.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud meetmete kehtestamisel tagavad liikmesriigid, niivõrd kui see on majanduslikult ja tehniliselt teostatav, et ülevaatused viiakse läbi kooskõlas käesoleva direktiivi artiklis 14 sätestatud kütteseadmete ja muude tehniliste seadmete ülevaatustega, samuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta määruses (EÜ) nr 842/2006 (teatavate fluoritud kasvuhoonegaaside kohta) ([1]) osutatud lekkekindluse kontrolliga.

4. Erandina lõigetest 1 ja 2 võivad liikmesriigid võtta meetmeid tagamaks, et kasutajatele antakse nõu kliimaseadmete asendamise või kliimaseadmete muude muudatuste kohta, mis võib hõlmata ülevaatust kliimaseadmete tõhususe ja kohase suuruse hindamiseks. Selle lähenemisviisi üldmõju peab olema võrdväärne lõigete 1 ja 2 sätete mõjuga.

Kui liikmesriigid kohaldavad esimeses lõigus sätestatud meetmeid, esitavad nad komisjonile hiljemalt 30. juuniks 2011 aruande nende meetmete ning lõigetes 1 ja 2 sätestatud meetmete samaväärsuse kohta. Liikmesriigid esitavad sellise aruande komisjonile iga kolme aasta järel. Need aruanded võivad sisalduda direktiivi 2006/32/EÜ artikli 14 lõikes 2 osutatud energiatõhususe tegevuskavades.

Kui komisjon on arvamusel, et teises lõigus osutatud liikmesriigi aruanne ei tõenda esimeses lõigus osutatud meetme samaväärsust, võib ta kuue kuu jooksul alates aruande saamisest nõuda, et liikmesriik esitaks lisatõendeid või rakendaks muid erimeetmeid. Kui komisjon ei ole ühe aasta jooksul alates nõude esitamisest rahul esitatud tõenditega või rakendatud lisameetmetega, võib ta erandi tühistada.

Artikkel 16

Kütte- ja kliimaseadmete ülevaatuse aktid

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse kütte- ja kliimaseadmete ülevaatuse aktide suhtes.

2. Iga ülevaatuse läbinud süsteemi kohta antakse korrapäraselt välja ülevaatusakt. Ülevaatusakt sisaldab järgmist:

a) kontrollitava süsteemi energiatõhususe võrdlus

   i) parima võimaliku teostatava süsteemi energiatõhususega ja

   ii) sellise sarnast tüüpi süsteemi energiatõhususega, mille kõik osad vastavad kehtivate õigusaktidega kehtestatud energiatõhususele;

b) soovitused ehitise või selle osade süsteemi energiatõhususe kulutõhusaks parandamiseks.

([1]) ***ELT L 161, 14.6.2006, lk 1.***

Lõikes b osutatud soovitused peavad võtma arvesse süsteemi iseärasusi, samuti tuleb esitada läbipaistev teave nende kulutõhususe kohta. Kulutõhususe hinnangu puhul võetakse aluseks hulk standardtingimusi, sh hinnanguline energiasääst, aluseks võetavad energiahinnad ja vajalike investeeringute intressimäärad.

3. Inspektor annab ülevaatusakti üle ehitise omanikule või üürnikule.

Artikkel 17

Sõltumatud eksperdid

1. Liikmesriigid tagavad, et ehitiste energiaauditid ning kütte- ja kliimaseadmete ülevaatused viivad läbi sõltumatud erialase ettevalmistusega akrediteeritud eksperdid, kes tegutsevad füüsilisest isikust ettevõtjana või töötavad riigiasutuses või eraettevõttes.

Ekspertide akrediteerimisel võetakse arvesse nende pädevust ja sõltumatust.

2. Liikmesriigid tagavad riiklike kvalifikatsioonide ja akrediteeringute vastastikuse tunnustamise.

3. 2011. aastaks koostab komisjon suunised, mis hõlmavad ekspertide regulaarse koolituse miinimumnõudeid.

Kõnealune meede, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 22 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

4. Liikmesriigid teevad avalikkusele kättesaadavaks teabe koolituse ja akrediteerimise kohta. Liikmesriigid koostavad ja teevad kättesaadavaks ka akrediteeritud ekspertide nimekirja.

Artikkel 18

Sõltumatu kontrollisüsteem

1. Liikmesriigid tagavad, et kooskõlas II lisaga kehtestatakse sõltumatu kontrollisüsteem energiamärgiste jaoks ning kütte- ja kliimaseadmete ülevaatuse aktide jaoks.***Liikmesriigid loovad eraldi sunnimehhanismid organisatsioonide jaoks, mis vastutavad energiamärgistele ning kütte- ja kliimaseadmete ülevaatuse aktidele esitatavate nõuete järgimise tagamise eest.***

2. Liikmesriigid võivad delegeerida sõltumatute kontrollisüsteemide rakendamise ülesanded ametiasutustele *eeldusel, et nad tagavad,* et *neid* kontrollisüsteeme rakendatakse kooskõlas II lisaga.

3. Liikmesriigid nõuavad, et lõikes 1 osutatud energiamärgised ja ülevaatusaktid registreeritakse või tehakse nõudmisel kättesaadavaks pädevatele asutustele või ametiasutustele, kellele pädevad asutused on delegeerinud sõltumatute kontrollisüsteemise rakendamise ülesanded.

Artikkel 19

Läbivaatamine

Komisjon, keda abistab *artikli 22 kohaselt moodustatud* komitee, annab ***2015. aastaks*** käesolevale direktiivile hinnangu *ning* ***kaalub direktiivi läbivaatamise vajadust,*** *tuginedes* selle kohaldamise käigus *omandatud kogemustele* ***ning saavutatud edule*** ja teeb vajaduse korral ettepanekuid, mis käsitlevad muu hulgas:

a) ehitiste energiatõhususe hindamise metoodikat primaarenergiatarbimise ja süsinikdioksiidiheidete põhjal;

b) üldisi ehitiste energiatõhusust edaspidi soodustavaid meetmeid;

c) kogu ühendust hõlmava nõude kehtestamist, et olemasolevad ehitised tuleb muuta ehitisteks, mille energia netotarve võrdub nulliga.

Artikkel 20

Teavitamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et teavitada ehitiste või nende osade omanikke ja üürnikke erinevatest meetoditest ja tavadest, mis aitavad suurendada energiatõhusust.

2. Eelkõige annavad liikmesriigid ehitiste omanikele ja üürnikele teavet energiamärgiste ja ülevaatusaktide ning nende ülesannete ja eesmärkide kohta, kulutõhusate viiside kohta ehitiste energiatõhususe suurendamiseks ning keskmise pikkusega ja pikaajaliste finantstagajärgede kohta, juhul kui ei võeta meetmeid ehitise energiatõhususe suurendamiseks ***kättesaadavate rahastamisvahendite kohta***. ***Teavituskampaaniate eesmärk on õhutada omanikke ja üürnikke täitma vähemalt artiklites 4 ja 9 sätestatud miinimumnõudeid***.

Liikmesriikide taotluse korral abistab komisjon liikmesriike lõike 1 ja käesoleva lõike esimese lõigu kohaldamiseks vajalike teabekampaaniate korraldamisel, mida võib teha ühenduse programmide raames.

3. Liikmesriigid tagavad, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused oleksid kaasatud selliste programmide edendamisse, millega pakutakse teavet ja koolitust ning tõstetakse teadlikkust.

4. Liikmesriigid tagavad ka koostöös kohalike ja piirkondlike asutustega, et nendele, kes vastutavad käesoleva direktiivi rakendamise eest ehitusstandardite kavandamise ja jõustamise teel, pakutaks asjakohast juhendust ja koolitust. Eelkõige rõhutatakse juhenduse ja koolitusega energiatõhususe suurendamise tähtsust ning võimaldatakse tööstus- ja elamupiirkondade kavandamisel, projekteerimisel, ehitamisel ja renoveerimisel kaaluda energiatõhususe suurendamise, taastuvenergia kasutamise ning kaugkütte ja -jahutuse kasutamise optimaalset kombinatsiooni.

5. Ärihoonete omanikud ja üürnikud vahetavad teavet tegeliku energiatarbimise kohta.

6. Liikmesriigid esitavad komisjonile teavet järgmise kohta:

a) riikliku, piirkondliku või kohaliku tasandi toetussüsteemid ehitiste energiatõhususe parandamiseks ja taastuvenergia kasutamiseks ehitistes;

b) ehitussektoris kasutatud taastuvenergia osakaal riiklikul ja piirkondlikul tasandil, kaasa arvatud konkreetne teave selle kohta, kas taastuvenergia pärineb kohapeal tootmisest, kaugküttest ja -jahutusest või koostootmisest.

See teave sisaldub direktiivi 2006/32/EÜ artikli 14 lõikes 2 osutatud energiatõhususe tegevuskavades.

7. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et koolitada rohkem paigaldajaid ja tagada koolitus kõrgemal asjatundlikkuse tasemel vajaliku energiatõhusa ja taastuvenergia tehnoloogia paigaldamiseks ja integreerimiseks, et võimaldada neil täita oma tähtsat rolli ehitiste energiatõhususe suurendamise toetamisel.

Neljapäev, 23. aprilli 2009

8. 2010. aastaks loob komisjon veebisaidi, mis sisaldab järgmist teavet:

a) direktiivi 2006/32/EÜ artikli 14 lõikes 2 osutatud energiatõhususe kõikide tegevuskavade viimane versioon;

b) nende Euroopa meetmete üksikasjad, mis kehtivad praegu ühenduse tasandil ehitiste energiatõhususe suurendamiseks, sealhulgas võimalikud kohaldatavad rahastamis- või maksunduslikud meetmed, asjakohane kohaldamine ja kontaktandmed;

c) nende riiklike tegevuskavade ning riiklike, piirkondlike ja kohalike meetmete üksikasjad, mis kehtivad praegu igas liikmesriigis ehitiste energiatõhususe suurendamiseks, sealhulgas võimalikud kohaldatavad rahastamis- või maksuvahendid, asjakohane kohaldamine ja kontaktandmed;

d) parimate tavade näited riigi, piirkonna ja kohaliku omavalitsuse tasandil ehitiste energiatõhususe suurendamise alal.

Esimeses lõigus osutatud teave esitatakse nii, et sellele pääsevad hõlpsalt juurde ja seda mõistavad kõikide liikmesriikide tavalised üürnikud, omanikud ja ettevõtjad ning ka kõik kohalikud, piirkondlikud ja riigiasutused. Teave esitatakse kujul, mis võimaldab nimetatud isikutel ja organisatsioonidel hõlpsalt hinnata toetust, mida neil on võimalik kasutada ehitiste energiatõhususe suurendamiseks, ning võrrelda eri liikmesriikide toetusmeetmeid.

Artikkel 21

I lisa kohandamine tehnika arenguga

Komisjon kohandab I lisa punkte 3 ja 4 tehnika arenguga.

Need meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähem olulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt *artikli 22* lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 22

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1– 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Artikkel 23

Karistused

Liikmesriigid sätestavad eeskirjad, mis käsitlevad karistusi käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud siseriiklike sätete rikkumise eest, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste eeskirjade rakendamine. Sätestatud karistused peavad oleva tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid edastavad kõnealused sätted komisjonile hiljemalt 31. detsembriks 2010 ja teatavad viivitamata nende edaspidistest/edasistest muudatustest.***Liikmesriigid esitavad tõendid karistusi käsitlevate eeskirjade tõhususe kohta direktiivi 2006/32/EÜ artikli 14 lõikes 2 osutatud energiatõhususe tegevuskavades.***

Artikkel 24

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi *artiklite 2–18, 20 ja 23* ning I ja II lisa järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 31. detsembriks 2010. Nad edastavad kõnealuste normide teksti ning kõnealuste normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli viivitamata komisjonile.

Nad kohaldavad neid norme artiklite 2, 3, 9, *11–13, 17, 18, 20 ja 23* puhul hiljemalt alates 31. detsembrist 2010.

Nad kohaldavad neid norme artiklite 4–8, *14–16 ja 18* puhul ehitiste suhtes, milles asuvad riigiasutused, hiljemalt alates 31. detsembrist 2010 ja muude ehitiste suhtes hiljemalt alates 31. jaanuarist 2012.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ja kõnealuse märkuse sõnastuse näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 25

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 2002/91/EÜ, mida on muudetud III lisa A osas nimetatud määrusega, tunnistatakse kehtetuks alates 1. veebruarist 2012, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi, mis on seotud III lisa B osas nimetatud direktiivi siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtaegadega.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ja loetakse vastavalt *VI lisa* vastavustabelile.

Artikkel 26

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 27

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

‖,

Euroopa Parlamendi nimel president

Nõukogu nimel eesistuja

Neljapäev, 23. aprill 2009

I LISA

Ehitiste energiatõhususe arvutamise üldraamistik (osutatud artiklis 3)

1. Ehitise energiatõhususe kindlaksmääramisel võetakse aluseks ehitise ***tavapärase kasutusega*** seotud vajaduste rahuldamiseks tarbitav arvestuslik või tegelik aastane ***primaarenergiakogus*** ning see kajastab ehitise standardkasutusele vastavate temperatuuritingimuste säilitamiseks vajalikku kütmis- ja jahutusenergiat (ülekuumenemise vältimiseks vajalik energia). ***Tarbimist tuleb võimalikult tasakaalustada kohapeal taastuvatest energiaallikatest toodetud energiaga.***

2. Ehitise energiatõhusust väljendatakse läbipaistvalt ja see võib sisaldada ▌ primaarenergiatarbimise arvnäitajaid, ***väljendatuna kilovatt-tundides ruutmeetri kohta (kWh/m^2) aastas***.

   Ehitiste energiatõhususe arvutusmetoodika puhul ***kasutatakse*** Euroopa standardeid ***ja asjakohaseid ühenduse õigusakte, sealhulgas direktiivi 2009/28/EÜ***.

   Elektrikasutuse energiatõhususe hindamisel ehitises võetakse lõppenergia primaarenergiaks ümberarvestusteguris arvesse asjaomase elektri kütusesegu aasta kaalutud keskmist.

3. Metoodika arvutamisel võetakse arvesse vähemalt järgmisi aspekte:

   a) ehitise, kaasa arvatud selle sisevaheseinte järgmised tegelikud soojuslikud omadused:

      i) soojusmahtuvus;

      ii) isolatsioon; ***saavutatud kõige madalama soojusjuhtivusega materjalidega, mis on kättesaadavad***;

      iii) passiivküte;

      iv) jahutuselemendid ja

      v) külmasillad;

   b) kütteseadmed ja kuumaveevarustus, sealhulgas nende isolatsiooniomadused;

   c) kliimaseadmed, ***sealhulgas jahutussüsteem***;

   d) loomulik ja mehaaniline ventilatsioon, mis võib hõlmata ka hermeetilisust;

   e) ***valgustusprojektis kavandatud*** sisseehitatud valgustusseadmed**, mille puhul on arvesse võetud ruumi funktsioonidele vastavaid valgustuse tasemeid, inimeste kohalolekut, piisavas ulatuses loomuliku valguse olemasolu, valgustustasandite paindlikku kohandamist, kusjuures arvestatakse otstarvete erinevusi ning asjaolu, kas seade on mõeldud elamute või mitteeluhoonete valdkonna tarbeks**;

   f) ehitise konstruktsioon, asukoht ja paigutus, sealhulgas väliskliima;

   g) passiivsed päikeseenergiasüsteemid ja päiksekaitse;

h) sisekliima tingimused, sealhulgas kavandatud sisekliima;

i) sisekoormus.

4. Arvutustes võetakse arvesse järgmiste aspektide võimalikku positiivset mõju:

a) kohalik päikesevalguse hulk, aktiivsed päikeseenergiasüsteemid ning muud kütte- ja elektrisüsteemid, mis põhinevad taastuvatel energiaallikatel;

b) koostootmisel saadud elekter;

c) kaug- või lokaalküte või -jahutus;

d) loomulik valgustus.

5. Selle arvutuse tarvis tuleks ehitised asjakohaselt liigitada järgmistesse kategooriatesse:

a) eri tüüpi ühepereelamud;

b) korterelamud;

c) ametiruumid;

d) haridusehitised;

e) haiglad;

f) hotellid ja restoranid;

g) spordirajatised;

h) jaekaubandusrajatised;

i) hulgikaubandus- ja logistikahooned;

j) energiat tarbivad muud tüüpi ehitised.

Neljapäev, 23. aprill 2009

II LISA

Sõltumatud süsteemid energiamärgiste ja ülevaatusaktide kontrollimiseks

1. Pädevad asutused või asutused, kellele pädev asutus on delegeerinud sõltumatu kontrollisüsteemi rakendamise ülesanded, valivad juhuslikult välja vähemalt 0,5 % aasta jooksul ***iga eksperdi poolt*** väljastatud energiamärgistest ja kontrollivad neid. ***Kui sõltumatu ekspert on väljastanud ainult mõned märgised, valivad pädevad asutused või organid juhuslikult välja vähemalt ühe märgise ja kontrollivad seda.*** Kontrollimine toimub ühel allpool osutatud kolmest eri tasemest ning igal tasemel kontrollitakse vähemalt statistiliselt märkimisväärset osa valitud energiamärgistest:

   a) ehitise energiamärgise väljastamise aluseks olnud sisendandmete ja märgisele kantud tulemuste valiidsuse kontroll;

   b) sisendandmete ja märgisele kantud tulemuste, sh antud soovituste kontroll;

   c) ehitise energiamärgise väljastamise aluseks olnud sisendandmete täielik kontroll, märgisele kantud tulemuste, sh antud soovituste täielik kontroll ning ehitise kohapealne külastus, et kontrollida energiamärgisele kantud andmete ja asjaomase ehitise vastavust;

2. Kui kontrolli käigus avastatakse õigusrikkumisi, valivad pädevad asutused või organid juhuslikult veel viis sama eksperdi väljastatud märgist ja kontrollivad neid. Kui täiendava kontrolli käigus tuvastatakse rikkumisi, määravad pädevad asutused või organid eksperdile karistuse; kõige tõsisemate rikkumiste korral võib eksperti karistada akrediteeringu äravõtmisega.

3. Pädevad asutused või asutused, kellele pädev asutus on delegeerinud sõltumatu kontrollisüsteemi rakendamise ülesanded, valivad juhuslikult välja vähemalt 0,1 % aasta jooksul ***iga eksperdi poolt*** väljastatud ülevaatusaktidest ja kontrollivad neid. ***Kui sõltumatu ekspert on väljastanud ainult mõned ülevaatusaktid, valivad pädevad asutused või organid juhuslikult välja vähemalt ühe ülevaatusakti ja kontrollivad seda.*** Kontrollimine toimub ühel allpool osutatud kolmest eri tasemest ning igal tasemel kontrollitakse vähemalt statistiliselt märkimisväärset osa valitud ülevaatusaktidest:

   a) ülevaatusakti väljastamise aluseks olnud tehnosüsteemi sisendandmete ja ülevaatusakti kantud tulemuste valiidsuse kontroll;

   b) sisendandmete ja ülevaatusakti kantud tulemuste, sh antud soovituste kontroll;

   c) ülevaatusakti väljastamise aluseks olnud tehnosüsteemi sisendandmete täielik kontroll, ülevaatusakti kantud tulemuste, sh antud soovituste täielik kontroll ning ehitise kohapealne külastus, et kontrollida ülevaatusakti kantud andmete ja ülevaadatud tehnosüsteemi vastavust;

4. Kui kontrolli käigus avastatakse õigusrikkumisi, valivad pädevad asutused või institutsioonid juhuslikult veel viis sama eksperdi väljastatud ülevaatusakti ja kontrollivad neid. Kui täiendava kontrolli käigus tuvastatakse rikkumisi, määravad pädevad asutused või organid eksperdile karistuse; kõige tõsisemate rikkumiste korral võib eksperti karistada akrediteeringu äravõtmisega.

III LISA

A osa

Kehtetuks tunnistatud direktiiv koos selle hilisema muudatusega

(osutatud *artiklis 25*)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/91/EÜ
(EÜT L 1, 4.1.2003, lk 65)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus *(EÜ) nr 1137/2008* üksnes lisa punkt 9.9
(ELT *L 311, 21.11.2008, lk 1*)

B osa

Siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtajad

(osutatud *artiklis 25*)

Direktiiv	Ülevõtmise tähtaeg	Kohaldamise tähtaeg
2002/91/EÜ	4. jaanuar 2006	4. jaanuar 2009 üksnes artiklite 7, 8 ja 9 puhul

IV LISA

Kulutõhusate tasemete arvutamise ühtse metoodika põhimõtted

Kulutõhusate tasemete arvutamise ühtse metoodika kehtestamisel võtab komisjon arvesse vähemalt järgmisi põhimõtteid:

— ***määrata kindlaks võrdluse aluseks olevad ehitised, mis on oma funktsiooni ja geograafilise asukoha poolest iseloomulikud ja tüüpilised, sealhulgas ka sise- ja väliskliima tingimuste poolest. Võrdluse aluseks olevate ehitiste hulgas on nii elamuid kui ka mitteeluhooneid, nii uusi kui ka olemasolevaid;***

— ***määrata kindlaks hindamisele kuuluvate energiatõhususe ja energiavarustuse tehniliste meetmete paketid (näiteks ehitise välispiirde või selle osade isolatsioon, või energiatõhusamad tehnilised ehitussüsteemid);***

— ***sõnastada igakülgsed tehniliste meetmete paketid, mis on vajalikud muudatuste tegemiseks, et hoone energia netotarve võrduks nulliga;***

— ***hinnata võrdluse aluseks olevate ehitiste kütte ja jahutuse energiatarvet, tarnitud energiat, kohapeal toodetud taastuvenergiat, kasutatud primaarenergiat ja süsinikdioksiidi heitkoguseid (kaasa arvatud määratletud tehniliste meetmete pakettide osas);***

— ***hinnata tehniliste pakettide vastavaid energiaga seotud investeeringute kulusid, energiakulusid ja muid jooksvaid kulusid võrdluse aluseks olevates ehitistes ühiskondlikust perspektiivist, samuti kinnisvaraomaniku või investori perspektiivist;***

— ***piirkondliku/kohaliku tööjõu maksumus, sealhulgas materjalid.***

Võrdluse aluseks olevas ehitises teostatud tehnilise meetmete paketi alusel ehitise olelusringi kulude arvutamisel ning nende kulude võrdlemisel energiatõhususe ja süsinikdioksiidi heitkogustega, hinnatakse energiatõhususe miinimumnõuete eri tasemete kulutõhusust.

Neljapäev, 23. aprilli 2009

V LISA

Ehitiste energiatõhususe parandamise rahastamisvahendid

Piiramata siseriiklike õigusaktide kohaldamist, võtavad liikmesriigid kasutusele vähemalt kaks alljärgnevas loetelus nimetatud rahastamismeedet:

a) madalam käibemaksumäär energiasäästlike, suure energiatõhususega ning taastuvenergia toodete ja teenuste puhul;

b) muud maksuvähendused energiasäästlike toodete ja teenuste või energiatõhusate ehitiste puhul, sealhulgas üksikisiku ja ettevõtte tulumaksusoodustused;

c) otsetoetused;

d) subsideeritud laenuskeemid või madala intressiga laenud;

e) toetusskeemid;

f) laenutagatisskeemid;

g) nõuded energiatarnijate suhtes või kokkulepped nendega kõikidele tarbijatele rahalise toetuse pakkumise kohta.

VI LISA

VASTAVUSTABEL

Direktiiv 2002/91/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 2 sissejuhatav lause	Artikli 2 sissejuhatav lause
Artikli 2 punkt 1	Artikli 2 punkt 1
–	*Artikli 2 punkt 5*
Artikli 2 punkt 2	*Artikli 2 punkt 6 ja I lisa*
–	*Artikli 2 punktid 7, 9, 11 ja 12*
Artikli 2 punkt 3	*Artikli 2 punkt 13*
Artikli 2 punkt 4	*Artikli 2 punkt 14*
–	*Artikli 2 punkt 15*
Artikli 2 punkt 5	*Artikli 2 punkt 16*
Artikli 2 punkt 6	*Artikli 2 punkt 17*
Artikli 2 punkt 7	*Artikli 2 punkt 18*
Artikli 2 punkt 8	*Artikli 2 punkt 19*
Artikkel 3	*Artikkel 20 ja I lisa*
Artikkel 4 ‖	*Artikkel 4* ‖
Artikkel 4 ‖	-
Artikkel 4 ‖	*Artikkel 4* ‖
–	*Artikkel 4* ‖
–	*Artikkel 4* ‖
–	Artikkel 5
Artikkel 5	*Artikkel 6* ‖

Neljapäev, 23. aprilli 2009

Direktiiv 2002/91/EÜ	Käesolev direktiiv
–	▌
Artikkel 6	Artikkel 7
-	Artikkel 8
-	Artikkel 9
Artikkel 7 ‖	*Artikli 11 lõige 7, artikli 12 lõiked 1, 2, 3, 4 ja 6*
Artikkel 7 ‖	*Artikli 11 lõiked 1 ja 2*
Artikkel 7 ‖	*Artikkel 13*
–	*Artikli 12 lõiked 4, 7 ja 8*
Artikli 8 sissejuhatav lause	*Artikli 14 sissejuhatav lause*
Artikli 8 punkt a	*Artikli 14 lõiked 1 ja 3*
–	*Artikli 14 lõige 2*
Artikli 8 punkt b	*Artikli 14 lõige 4*
Artikkel 9	*Artikli 15 lõige 1*
–	*Artikli 15 lõige 2*
–	*Artikkel 16*
Artikkel 10	*Artikkel 17*
–	*Artikkel 18*
Artikli 11 sissejuhatav lause	*Artikli 19 sissejuhatav lause*
Artikli 11 punkt a	–
–	*Artikli 19 punkt a*
Artikli 11 punkt b	*Artikli 19 punkt b*
Artikkel 12	*Artikkel 20*
Artikkel 13	*Artikkel 21*
Artikkel 14 ‖	*Artikli 22 lõige 1*
Artikkel 14 ‖	*Artikli 22 lõige 2*
‖	–
–	*Artikkel 23*
Artikkel 15 ‖	*Artikli 24 lõiked 1 ja 2*
Artikkel 15 ‖	-
–	*Artikkel 25*
Artikkel 16	*Artikkel 26*
Artikkel 17	*Artikkel 27*
Lisa	I lisa
–	*II–V lisa*